

Broj: 03-23.1-70-41/22
Sarajevo, 18.05.2022. godine

PRIMLJE NO: 20-05-2022			
Organizaciona jedinica	Uslužna jedinica	Redni broj	Godina prijema
03/23.1-70-41	794	2/22	

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj

N/r sekretara

Predmet: Informacija o kretanju makroekonomskih pokazatelja za januar/siječanj-februar/veljača 2022. godine u Bosni i Hercegovini, dostavlja se

Poštovani,

Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (DEP) je pripremila Informaciju o kretanju makroekonomskih pokazatelja za januar/siječanj-februar/veljača 2022. godine u Bosni i Hercegovini.

Navedeni materijal se dostavlja radi informiranja.

S poštovanjem,

DIREKTOR

Zoran Zeljko

U prilogu:

- kao u tekstu

When the number of neurons in the network is small, the network is more likely to be dominated by a few neurons, which can lead to a loss of information. As the number of neurons increases, the network becomes more complex and more likely to contain many different types of neurons, which can lead to a more diverse and robust network. This is why it is important to have a large number of neurons in a network, especially when the network is used for tasks that require a high degree of flexibility and adaptability.

The network also exhibits a high degree of robustness to the loss of individual neurons. This is because the network is highly interconnected, and the loss of a single neuron does not significantly affect the overall performance of the network. This is a desirable property for a network that is used in real-world applications, where the network may be subject to various forms of damage or degradation over time.

The network also exhibits a high degree of stability over time. This is because the network is highly interconnected, and the weights between neurons are adjusted over time to maintain the overall performance of the network. This is a desirable property for a network that is used in real-world applications, where the network may be subject to various forms of noise or interference over time.

The network also exhibits a high degree of adaptability to changes in the environment. This is because the network is highly interconnected, and the weights between neurons are adjusted over time to maintain the overall performance of the network. This is a desirable property for a network that is used in real-world applications, where the environment may change over time.

The network also exhibits a high degree of efficiency in terms of computation. This is because the network is highly interconnected, and the weights between neurons are adjusted over time to maintain the overall performance of the network. This is a desirable property for a network that is used in real-world applications, where the network may be subject to various forms of resource constraints over time.

The network also exhibits a high degree of flexibility in terms of the tasks it can perform. This is because the network is highly interconnected, and the weights between neurons are adjusted over time to maintain the overall performance of the network. This is a desirable property for a network that is used in real-world applications, where the network may be required to perform a variety of different tasks over time.

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za januar/siječanj – februar/veljača 2022. godine

Sadržaj

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	6
<i>Kretanje industrijske proizvodnje.....</i>	6
<i>Maloprodaja.....</i>	7
<i>Tržište rada.....</i>	8
2. Javne finansije.....	11
<i>Indirektni porezi u Bosni i Hercegovini.....</i>	11
<i>Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda</i>	13
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	15
<i>Cijene.....</i>	15
<i>Monetarni sektor.....</i>	16
<i>Bankarski sektor.....</i>	17
<i>Berze u Bosni i Hercegovini.....</i>	19
4. Vanjski sektor.....	21
<i>Platni bilans.....</i>	21
<i>Vanjskotrgovinska robna razmjena.....</i>	23
5. Strane direktne investicije.....	26

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu Bosne i Hercegovine. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju Bosne i Hercegovine.

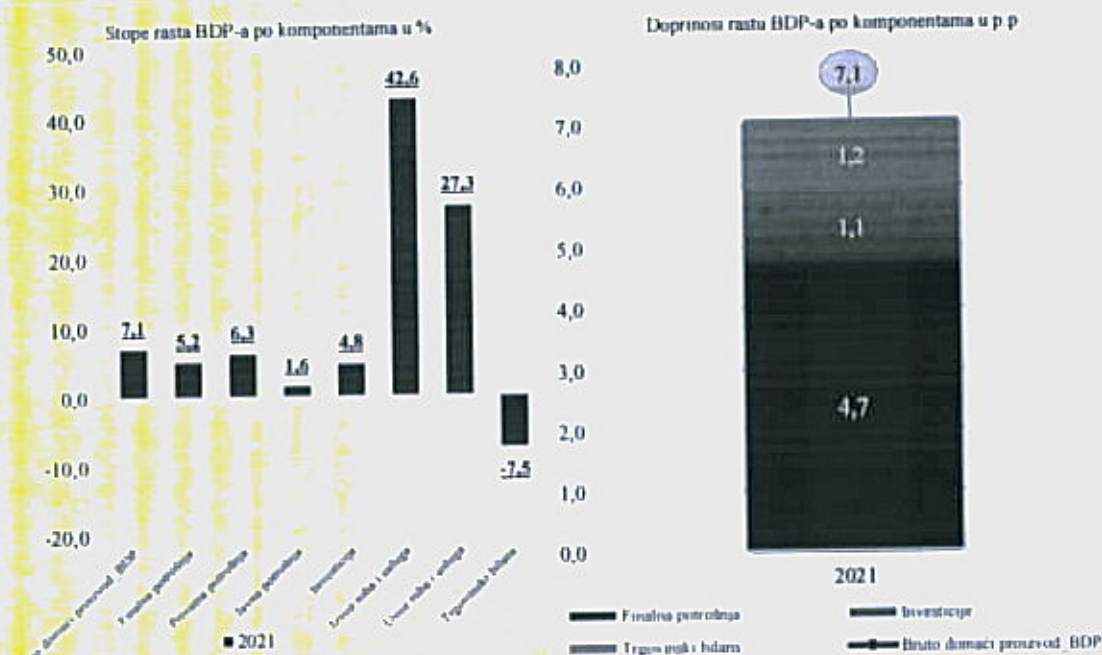
„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u Bosni i Hercegovini za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima Bosne i Hercegovine koje publikuje Direkcija, kvartalno - četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu Bosne i Hercegovine.

Oporavak prije svega izvozna, a kasnije i domaće tražnje rezultirao je osjetnijim oporavkom privredne aktivnosti i jačanjem ekonomskog u Bosni i Hercegovini u 2021. godini. Tako je Bosna i Hercegovina prema procjeni BHAS-a¹ u 2021. godini zabilježila realni rast BDP-a od oko 7% u odnosu na prethodnu godinu.² Međutim, vrijedi istaći da je ova relativno visoka stopa ekonomskog rasta u dobroj mjeri posljedica i niske osnovice (bazni efekt) iz prethodne godine, obzirom da je u 2020. godini registriran pad BDP-a od 3,2%. S druge strane, ako se ekonomski rast u Bosni i Hercegovini u 2021. godini posmatra komparativno po zemljama može se konstatovati da je isti bio u rangu regionalnog prosjeka zemalja Zapadnog Balkana. Detaljniji prikaz strukture ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u 2021. godini po komponentama prikazan je na grafikonu ispod.

¹ Procjena je napravljena na osnovu raspoloživih kvartalnih podataka iz nacionalnih računa (rashodovni pristup) za 2021. godinu.

² Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Bruto domaći proizvod, rashodni pristup tromjesečni podaci za K4 2021. godine“, 31.03.2022. godine.

Grafiikon 1: Struktura ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u 2021. godini

Izvor: BHAS

Uvidom u strukturu ovog relativno snažnog ekonomskog rasta može se konstatovati da je isti ostvaren ponajviše zahvaljujući povećanju privatne potrošnje od preko 6% što je predstavljalo više od polovine ekonomskog rasta odnosno 4,7 p.p. Ovaj snažan rast privatne potrošnje pored baznog efekta i veće sklonosti ka potrošnji, po svemu sudeći je posljedica i djelimičnog rasta raspoloživog dohotka građana obzirom da je prema službenim statistikama došlo do povećanja broja zaposlenih lica, realnog rasta plata, novčanih doznaka iz inostranstva u odnosu na prethodnu godinu. S druge strane, u istom vremenskom periodu rast javne potrošnje iznosio je svega 1,6%, tako da je doprinos iste u ekonomskom rastu bio manje više neutralan. Trenutno raspoloživi podaci BHAS-a iz nacionalnih računa ukazuju na rast bruto investicija od oko 5% u odnosu na isti period prethodne godine, tako da je doprinos ove kategorije u ekonomskom rastu iznosio oko 1,1 p.p. Međutim, vrijedi istaći da oporavak investicija u Bosni i Hercegovine napreduje dosta sporije u odnosu na ostale komponente, obzirom da se iste za razliku od ostalih komponenti još uvijek ispod nivoa iz 2019. godine. S druge strane, oporavak vanjskotrgovinske razmjene bio je prilično ohrabrujući kako u domenu roba tako i u domenu usluga. Naime, prema raspoloživim statističkim podacima za 2021. godinu ukupna vanjskotrgovinska razmjena u Bosni i Hercegovini uvećana je za preko 9 milijardi KM u odnosu na prethodnu godinu, što predstavlja povećanje od 33,3% (1/3) u nominalnom smislu. Ovo povećanje ukupne vanjskotrgovinske razmjene posljedica je povećanja izvoza od preko 42% (skoro 4,8 milijardi KM) i istovremenog rasta uvoza od 27% (4,4 milijarde KM). Međutim prilikom interpretacije ovih pokazatelja veoma je važno imati u vidu efekat niske osnovice iz prethodne godine, kao i činjenicu da je tokom 2021. godine došlo do povećanja kako opšteg nivoa cijena, tako i rasta izvoznih i uvoznih cijena u Bosni i Hercegovini. Naime, prema podacima Agencije za Statistiku Bosne i Hercegovine u 2021. godini došlo je do povećanja izvoznih i uvoznih cijena od oko 15% u odnosu na prethodnu godinu. Na osnovu ovih pokazatelja se može konstatovati da su

realna povećanja u okviru vanjskotrgovinske razmjene u Bosni i Hercegovini bila znatno skromnija u odnosu na nominalna.

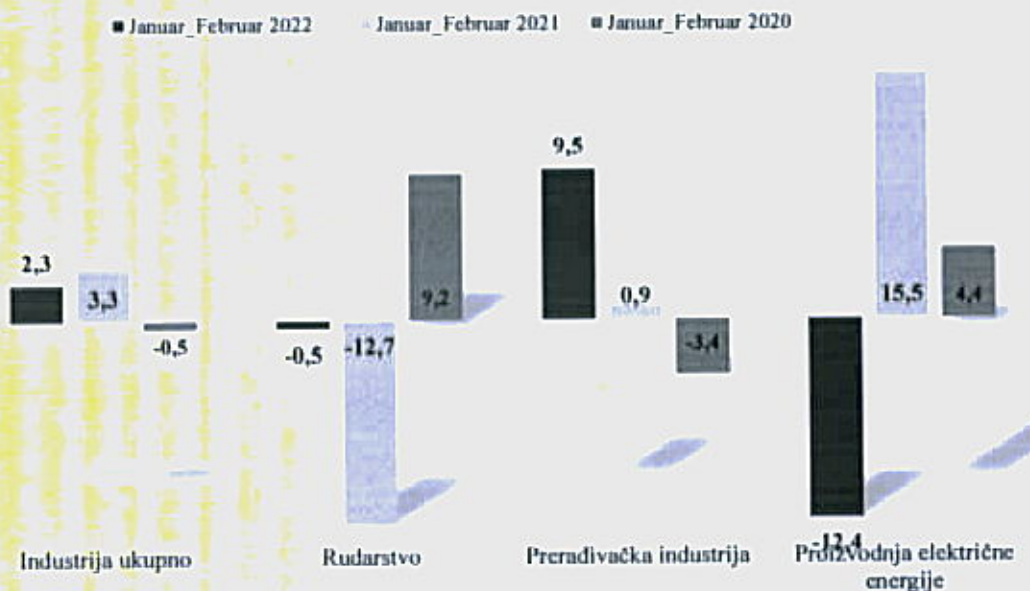
Kada je u pitanju analiza ekonomskih kretanja u 2022. godini, vrijedi istaći da trenutno raspoloživi kratkoročni statistički pokazatelji (januar i februar) nisu dovoljni za precizniju analizu ekonomskog rasta. Međutim ono što svakako vrijedi istaći jeste da je trend rasta proizvodnje i izvoza u Bosni i Hercegovini nastavljen i u 2022. godini. Naime, prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za period januar-februar 2022. godine u okviru prerađivačke industrije u Bosni i Hercegovini zabilježeno je povećanje proizvodnje od skoro 10%, dok je rast robnog izvoza iznosio preko 40% u nominalnom smislu. Međutim, prilikom interpretacije ovako visoke stope rasta izvoza roba potrebno je imati u vidu da je tokom prethodnih došlo do značajnog povećanja cijena izvoznih proizvoda. Naime, trend rasta cijena berzanskih roba iz prethodne godine nastavljen je i u 2022. godini. Tako je prema podacima IMF-a ukupni indeks svjetskih cijena u 2022. godini uvećan je za preko 40% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po kategorijama najznačajnija povećanja u zabilježena u okviru energenata (nafta i gas) preko 60%, zatim hrane 21,5%, zatim industrijskih inputa kao što su (bazni metali) oko 10%. Kao što je to bio slučaj tokom prethodne godine i na samom početku 2022. godine inflatorni pritisci na globalnom nivou doveli su do značajnog porasta cijena u Bosni i Hercegovinu. Naime, prema podacima BHAS-a inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u februaru 2022. godine iznosila je oko 8%, što je na neki način i obilježilo početak i najvjerojatnije da će obilježiti i cijelu 2022. godinu u ekonomskom smislu u Bosni i Hercegovini. Pojedini pokazatelji iz domena javnih finansija kao što je porast ukupnih javnih prihoda po dvocifrenim stopama rasta (naročito u domenu prihoda od indirektnih poreza od skoro 20%) ukazuju na da je trend rasta ekonomske aktivnosti u zemlji nastavljen, međutim nikako ne treba zanemariti da je većina ovih pokazatelja pod utjecajem snažnog cijenovnog efekta.

1. Realni sektor

Kretanje industrijske proizvodnje

Tokom prethodne godine došlo je do osjetnijeg ekonomskog oporavka kako u eksternom okruženju tako i u Bosni i Hercegovini. Jačanje ekonomskog rasta u glavnim trgovinskim partnerima pozitivno se odrazilo na izvoznu tražnju a samim tim i na proizvodne procese u zemlji. Tako je Bosna i Hercegovina prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za 2021. godinu zabilježila povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje od preko 10% u odnosu na prethodnu godinu.³ Čini se da je trend rast industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini nastavljen i u 2022. godini. Prema trenutno raspoloživim podacima za prva dva mjeseca 2022. godine u Bosni i Hercegovini je registriran rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 2,3% u odnosu na isti period prethodne godine. Ovo povećanje proizvodnje ostvareno je isključivo zahvaljujući povećanju proizvodnje u okviru prerađivačke industrije u Bosni i Hercegovini od 9,5%. S druge strane, u sektoru rudarstva zabilježena je stagnacija, dok je u okviru sektora za proizvodnju električne energije zabilježen pad proizvodnje od 12,4% u odnosu na isti period prethodne godine.⁴ Pregled kretanja fizičkog obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini po sektorima za period januar-februar 2021. godini prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 2: Kretanje fizičkog obima industrijske proizvodnje u periodu januar-februar 2022. godini po sektorima

Izvor: BHAS

³Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za decembar 2021. godine-prethodni podaci“, 26.01.2022. godine.

⁴Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za februar 2022. godine-prethodni podaci“, 26.03.2022. godine.

Maloprodaja

Prema zvaničnim podacima BHAS-a, u mjesecu februaru 2022. godine, zabilježen je realni rast prometa u maloprodaji, u odnosu na isti mjesec prethodne godine od 16,7%¹. Ovaj rast djelimično predstavlja bazni efekat, u odnosu na februar 2021. godine, kada su još uvijek postojala ograničenja izazvana pojavom epidemije Covid-19 (tada je pad iznosio 0,7% g/g).

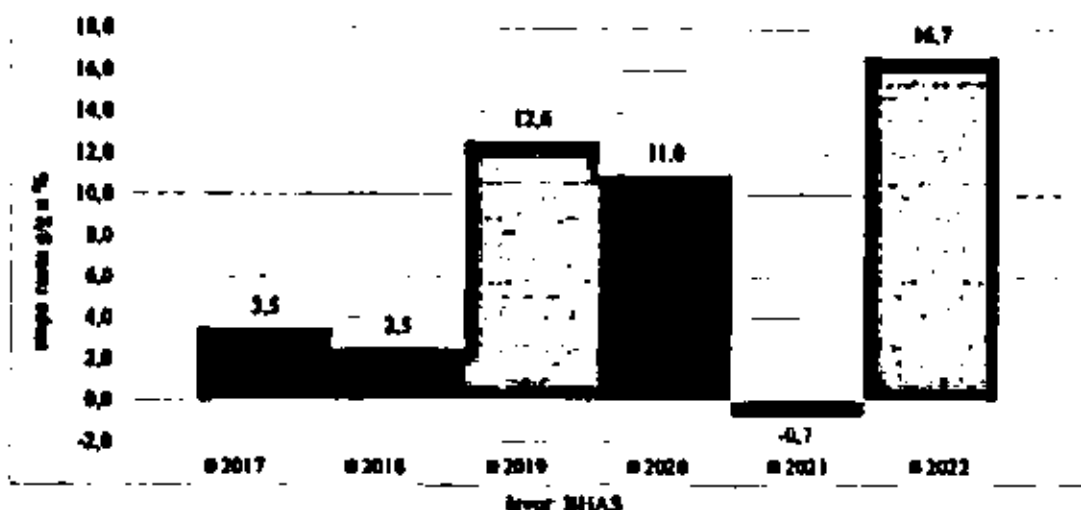
U obzir treba uzeti i činjenicu da posljednjih mjeseci dolazi do porasta indeksa potrošačkih cijena (CPI) što se sasvim sigurno reflektuje i na promjene nivoa cijena u maloprodaji.

Trgovina motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama (dalje u tekstu s.p.), u februaru 2022. godine, je realno porasla za 27,9% kao i trgovina sa malo osim trgovine motornim gorivima u s.p. koja je ostvarila rast od 13,9%.

Promet u trgovini na malo hranom, pićem i duhanakim proizvodima u nespecijaliziranim prodavnicama (dalje u tekstu s.p.) ostvario je rast od 10,1% dok je u istovremeno promet u trgovinama na malo hranom, pićem i duhanakim proizvodima u s.p. porastao za 6,7%.

U strukturi trgovine na malo neprehrambenim proizvodima se primjećuje da je nakon višemjesečnog rasta došlo do smanjenja prometa kod trgovine na malo informacijsko komunikacijskom opremom za 13,4% (g/g). Porod navodene kategorije došlo je i do smanjenja prometa kod trgovine na malo na štandovima i tržnicama za 31,5%. Ostale kategorije u trgovini na malo neprehrambenim proizvodima bilježe rast, pa je tako trgovina na malo ostalom robom u s.p. porasla za 21,8%, trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju za 16,9%, trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo za 13,6% dok je trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica, u mjesecu februaru 2022. godine, porasla za 3,3% (g/g).

Grafikon 3: Ukupna trgovina sa malo u Bosni i Hercegovini – u mjesecu februaru (rast g/g)

U sklopu trgovine ostalom robom u s.p., u mjesecu februaru 2022. godine, je nastavljen rast, kao i prethodnih mjeseci. Najvišu stopu rasta je zabilježila kategorija trgovine na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože gdje je ostvareni rast iznosio 32,6%.

I u trgovini na malo sportskom opremom, igraima i igračkama je također ostvareno povećanje prometa koji je, u mjesecu februaru 2022. godine, ostvario rast od 21% (g/g). Do porasta je došlo i kod trgovine na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo gdje je rast iznosilo 7,6%, zatim kod prometa u apotekama, trgovini na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima za 9,3% kao i kod trgovine na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima gdje je ostvareno povećanje iznosilo 5,1%.

¹ Izvor podataka: BHAS, Indeksi prometa trgovine sa malo u Bosni i Hercegovini, februar 2022.

Tržište rada

U martu 2022. godine objavljeni su godišnji podaci Ankete o radnoj snazi u Bosni i Hercegovini za 2021. godinu. Anketa o radnoj snazi u Bosni i Hercegovini se provodi kontinuirano prema novoj, redizajniranoj metodologiji usklađenoj sa novom Regulativom Evropskog parlamenta i Vijeća, koja je stupila na snagu 1. januara 2021. godine.⁶

Posmatrajući po kvartalima, tokom 2021. godine registrovan je rast broja zaposlenih lica uz smanjenje broja nezaposlenih lica (tabela ispod). Na taj način smanjena je stopa nezaposlenosti u K4 u odnosu na K1 (16,1% vs. 19,1%) i u prosjeku godine iznosila je 17,4%. Tokom 2021. godine postepeno je uvećana stopa aktivnosti (48% prosjek godine), kao i stopa zaposlenosti (39,6%).

U 2021. godini u Bosni i Hercegovini radnu snagu je činilo 1,393 miliona lica od kojih je 1,151 miliona (82,6%) zaposlenih i 242 hiljada (17,4%) nezaposlenih lica. Struktura zaposlenih lica prema djelatnosti pokazuje da je najveće učešće zaposlenih lica u uslužnim djelatnostima 57%, zatim u industriji i građevinarstvu 33,5% te u poljoprivredi, šumarstvu i ribolovu 9,4%.

Od ukupnog broja nezaposlenih lica u 2021. godini 52 hiljade ili 21,6% je tražilo posao kraće od 12 mjeseci, dok je 45 hiljada ili 18,7% lica tražilo posao od 12 mjeseci do dvije godine. Broj nezaposlenih lica koje su tražili posao dvije godine i duže iznosio je 144 hiljade ili 59,7%. Obrazovna struktura nezaposlenih lica u 2021. godini pokazuje da 71,8% lica ima završenu srednju školu i specijalizaciju, slijede lica sa završenom osnovnom školom ili nižim obrazovanjem 14,2% i lica sa završenom višom školom, fakultetom, magisterijem, doktoratom 14%.

Tabela 1: Anketa o radnoj snazi u Bosni i Hercegovini (u 000)⁷

	K1 2021.	K2 2021.	K3 2021.	K4 2021.	2021.
Radno sposobno stanovništvo (15-89)	2.904	2.904	2.904	2.904	2.904
Lica izvan radne snage ⁸ (15-89)	1.527	1.517	1.502	1.498	1.511
Radna snaga (15-89)	1.377	1.387	1.402	1.406	1.393
Zaposlena lica (15-89)	1.115	1.137	1.173	1.179	1.151
Nezaposlena lica (15-74)	262	250	229	226	242
Stopa nezaposlenosti ⁹ (15-74)	19,1%	18,1%	16,4%	16,1%	17,4%
Stopa aktivnosti ¹⁰ (15-89)	47,4%	47,7%	48,3%	48,4%	48,0%
Stopa zaposlenosti ¹¹ (15-89)	38,4%	39,1%	40,4%	40,6%	39,6%

Izvor: Anketa o radnoj snazi u Bosni i Hercegovini za I, II, III i IV kvartal 2021. godine

⁶ Zbog prelaska na novu, redizajniranu metodologiju Ankete o radnoj snazi u 2021. godini došlo je do prekida serije podataka. Metodološke promjene mogu imati uticaj na ključne indikatore Ankete o radnoj snazi, poput stopa zaposlenosti, nezaposlenosti i neaktivnosti. Uvođenjem nove, redizajnirane metodologije Ankete o radnoj snazi od januara 2021. godine prekinuta je serija podataka objavljenih u prethodnoj godini. Rezultati Ankete o radnoj snazi 2021. godine nisu uporedivi sa rezultatima kontinuirane Ankete o radnoj snazi 2020. godine i rezultatima godišnjih anketa o radnoj snazi provedenih u periodu od 2006. do 2019. godine. Detaljnije u metodološkim objašnjenjima u dokumentu na linku: https://bhas.gov.ba/data/Publikacije/Saopštenja/2022/AB_00_2021_Q4_I_BS.pdf

⁷ Zbog zaokruživanja decimala u nekim slučajevima zbir brojeva nije jednak predstavljenom broju.

⁸ Osobe/lica izvan radne snage su osobe starosti od 15 do 89 godina koje nisu svrstane u zaposleno ili nezaposleno stanovništvo, odnosno sve osobe koje u referentnoj sedmici nisu obavljale nijedan plaćeni posao, nisu aktivno tražile posao ili nisu bile u mogućnosti da počnu da rade u roku od dvije sedmice nakon isteka referentne sedmice.

⁹ Ukupna stopa nezaposlenosti izračunata je kao omjer nezaposlenih starosti 15-74 godine i ukupnog aktivnog stanovništva starosti 15-74 godine.

¹⁰ Ukupna stopa aktivnosti izračunata je kao omjer aktivnog stanovništva starosti 15-89 godina i radno sposobnog stanovništva starosti 15-89 godina.

¹¹ Ukupna stopa zaposlenosti izračunata je kao omjer zaposlenih starosti 15-89 godina i ukupnog radno sposobnog stanovništva starosti 15-89 godina.

Podaci o broju zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini (administrativni podatak) za februar 2022. godine nisu objavljeni od strane BHAS-a u periodu pripreme Informacije, pa se podaci u tekstu odnose na januar 2022. godine.

Od početka 2022. godine nastavljen je rast broja zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini. U januaru 2022. godine broj zaposlenih bio je veći za 3,4% u odnosu na isti mjesec prethodne godine i iznosio oko 838,7¹³ hiljada. Posmatrajući broj zaposlenih lica prema područjima djelatnosti, najznačajniji rast u januaru 2022. godine bilo je u oblasti trgovine i industrije.

Broj zaposlenih lica u januaru 2021. godine je najznačajnije uvećan u području djelatnosti trgovine na veliko i malo¹⁴, popravke motornih vozila i motocikala za 6,9% g/g uz doprinos rastu od 1,2 p.p. Pored trgovine, rast obima proizvodnje u prerađivačkoj industriji (detaljnije u oblasti industrijske proizvodnje) uticao je na broj zaposlenih lica u ovoj djelatnosti koji je u posmatranom periodu uvećan za 3,7% g/g uz doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih oko 0,7 p.p. Pored pomenutih oblasti koje zapošljavaju najviše lica u Bosni i Hercegovini, broj zaposlenih je značajno uvećan i u području djelatnosti informacija i komunikacija (10,7% g/g) uz doprinos rastu od 0,3 p.p. kao i u području djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (5,3% g/g uz doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih od 0,2 p.p.)¹⁴

Uz rast broja zaposlenih lica evidentirano je smanjenje broja nezaposlenih u Bosni i Hercegovini. Broj registrovanih nezaposlenih lica u februaru 2022. godine manji je za 8,5% u odnosu na februar 2021. godine i iznosio je oko 375,7 hiljada. Na osnovu raspoloživih podataka u tabeli ispod stopa registrovane nezaposlenosti u Bosni i Hercegovini u januaru 2022. godine je iznosila 31% i nije se mijenjala u odnosu na prošli mjesec.¹⁵

Tabela 3: Broj zaposlenih lica i registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini

Mjesec	Broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini		Broj registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini	
	Broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini	Stopa rasta g/g (u odnosu na isti period prethodne godine)	Broj registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini	Stopa rasta g/g (u odnosu na isti period prethodne godine)
I-2021	811.317	-1,6%	415.027	2,2%
II-2021	810.406	-1,5%	410.776	2,0%
III-2021	812.437	-1,1%	406.718	2,1%
I-III-2021	811.387	-1,4%	418.848	2,1%
IV-2021	819.962	1,9%	402.146	-4,2%
V-2021	822.110	2,1%	395.999	-6,0%
VI-2021	826.025	2,1%	393.781	-6,5%
I-VI-2021	817.843	0,3%	404.875	-1,8%
VII-2021	824.860	2,1%	395.383	-7,2%
VIII-2021	823.458	2,4%	392.531	-8,2%
IX-2021	831.543	2,5%	384.209	-8,1%
I-IX-2021	828.239	1,8%	399.621	-3,9%
X-2021	831.300	2,0%	382.348	-7,7%
XI-2021	834.970	2,2%	378.079	-8,5%
XII-2021	834.796	2,2%	375.804	-9,1%

¹³ Privremeni podatak. Izvor: BHAS.

¹⁴ Ukupan promet trgovine na malo u Bosni i Hercegovini, posmatran u istaknutim mjesecima, u januaru 2022. godine ostvario je rast od 22,2% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Posmatrano u istom mjesecu, ukupan promet trgovine na malo ostvario je rast od 17,8% u odnosu na mjesec januar 2021. godine. Izvor: BHAS, Poslovne statistike, odšteta promam trgovine na malo, januar 2022. godine.

¹⁵ U Bosni i Hercegovini u januaru 2022. godine turisti su ostvarili 76 757 noćenja, što je za 54,0% više u odnosu na januar 2021. godine. Turisti su ostvarili 185 033 noćenja, što je više za za 51,9% više u odnosu na januar 2021. godine. Izvor: Poslovne statistike, turizam, januar 2022. godine.

¹⁶ Podatak o stopi registrovane nezaposlenosti u odnosu na januar 2022. godine za podaci o broju zaposlenih lica za februar 2022. godine nisu objavljeni u periodu izdavanja informacija. Izvor: Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine.

I-XII 2021	823.599	1,3%	394.402	-5,0%
I-2022	838.688	3,4%	377.126	-9,1%
II-2022	-	-	375.689	-8,5%

Izvor: BHAS, Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, zavodi za zapošljavanje u Bosni i Hercegovini

Podatak o prosječnoj neto plati za februar 2022. godine nije objavljen u periodu izrade Informacije pa se podaci odnose na januar 2022. godine.

Prosječna isplaćena neto plata u Bosni i Hercegovini u januaru 2022. godine iznosila je 1.043 KM i nominalno veća je za 7,6% u odnosu na januar 2021. godine. Uzme li se u obzir deflacija od 7% u posmatranom mjesecu može se reći da je realni rast prosječne neto plate bio skroman.

Posmatrajući nominalni rast prosječnih neto plata prema područjima djelatnosti evidentno je da su najveće nominalne stope rasta prosječne neto plate u januaru 2022. godine bile u području djelatnosti poslovanja nekretninama (21,2% g/g), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (20,8% g/g), administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (17,5% g/g), umjetnosti, zabave i rekreacije (17,9% g/g) te građevinarstva (13% g/g). Ipak, nešto skromniji rast neto plata u pojedinim djelatnostima uticao je da prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini bude uvećana 7,6%.

Najveća prosječna isplaćena neto plata u januaru 2022. godine bila je u području finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (1.604 KM), dok je najniža prosječna isplaćena neto plata u području djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (689 KM).

Tabela 3: Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini i stope rasta u odnosu na isti period prethodne godine

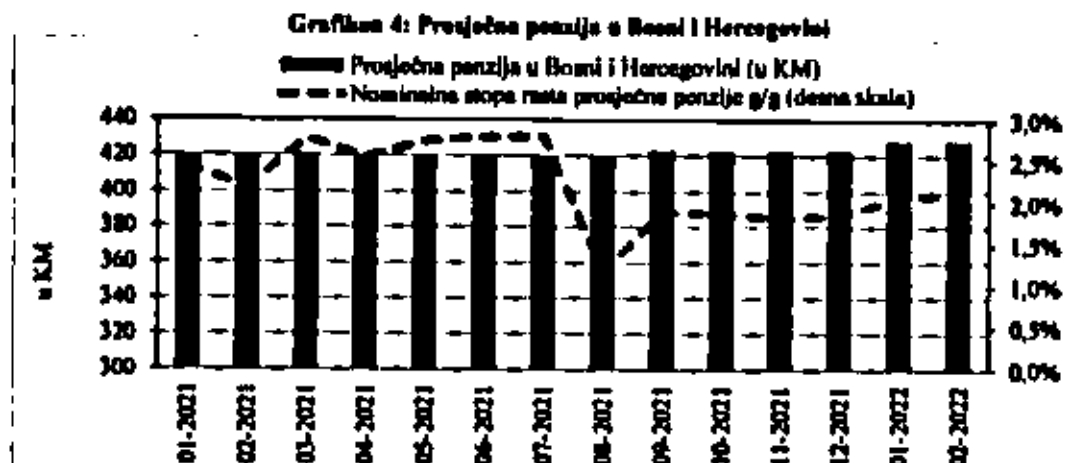
	Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini (u KM)	Nominalna stopa rasta prosječne neto plate (g/g)
I-2021	969	2,6%
II-2021	961	2,2%
III-2021	989	4,1%
I-III 2021	973	3,0%
IV-2021	985	4,6%
V-2021	981	4,4%
VI-2021	997	4,4%
I-VI 2021	980	3,7%
VII-2021	1.002	3,8%
VIII-2021	1.007	5,7%
IX-2021	1.006	4,6%
I-IX 2021	989	4,0%
X-2021	1.007	4,8%
XI-2021	1.023	5,9%
XII-2021	1.042	5,5%
I-XII 2021	998	4,4%
I-2022	1.043	7,6%

Izvor: BHAS

U Bosni i Hercegovini u februaru 2022. godine ukupan broj penzionera iznosio je oko 699,8 hiljada i uvećan za 0,4% u odnosu na februar 2021. godine.¹⁶ Uz povećanje broja penzionera primjetan je rast penzija u Bosni i Hercegovini. Prosječna penzija u februaru 2022. godine je

¹⁶ Broj penzionera u Bosni i Hercegovini u analizi predstavlja zbir penzionera koji primaju penzije od Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje i Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske bez obzira na mjesto prebivališta (u ili izvan Bosne i Hercegovine).

nominalno veća za 2,1% u odnosu na februar 2021. godine iznosila oko 428¹⁷ KM. Najniža penzija u Federaciji Bosne i Hercegovine u februaru 2022. godine iznosila 382,2 KM dok je u Republici Srpskoj najniža penzija iznosila je 220,5 KM za penzijski staž do 15 godina.

Izvor: Federalni zavod za penzijsko i invalidičko osiguranje, Fond za penzijsko i invalidičko osiguranje Republike Srpske, OŠP kalkulacije

2. Javne finansije

U februaru mjesecu 2022. godine nastavlja se trend rasta privredne aktivnosti, kao i ukupno naplaćenih prihoda kako od indirektnih poreza, tako i prihoda u nadležnosti entitetskih poreskih uprava. Tokom prvih dva mjeseca tekuće godine, u Bosni i Hercegovini ukupno je prikupljeno oko 2,8 milijardi KM javnih prihoda, po osnovu indirektnih i direktnih poreza, socijalnih doprinosa, taksi, kazni i naknada. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, javni prihodi su veći za oko 15,1%. U strukturi javnih prihoda dominiraju prihodi Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu UIO) sa oko 51%. Glavni razlog rasta prihoda od indirektnih poreza jeste oporavak ekonomskih aktivnosti u zemlji (rast privatne potrošnje, oporavak sektora turizma, pozitivna delovanja u sektoru vanjske trgovine), ali i rast cijena). Na rast prihoda od direktnih poreza i doprinosa uticali su delovanja na tržištu rada.

Indirektni porezi u Bosni i Hercegovini

Od 01.01.2022. na snazi je Odluka o utvrđivanju posebne i minimalne akcije na cigarete i duvan za pušenje za 2022. godinu¹⁸.

¹⁷ Prosječna penzija u Bosni i Hercegovini je izračunata na osnovu prosječnih mjesečnih penzija ponderisanih udjelom ukupnog broja penzionera u svakom od entiteta u ukupnom broju penzionera. U Republici Srpskoj penzije nastavljaju se do 31.12.2021. godine svim izumrlošnim pravima uključujući se od 01.01.2022. godine i povećavaju za 4% (realnom godišnjem uključivanju 3,34% i stvarnom povećanju 0,64%). Izvor: Fond za penzijsko i invalidičko osiguranje Republike Srpske. Posred toga, rast prosječne penzije u Bosni i Hercegovini je nominalno povećanje penzije u oko osamost tihom 2021. godine što je predstavljeno u informacijama u 2021. godini.

¹⁸ Odluka o utvrđivanju posebne i minimalne akcije na cigarete i iznos akcije na duvan za pušenje za 2022. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 67/21), a koja se primjenjuje od 01.01.2022. godine. Odlukom je definisano da se od 01.01.2022. godine, na cigarete i duvan za pušenje plaća sljedeće akcije i to:

1. akcija na cigarete - minimalna akcija (proporcionalna + specifična) iznosi 1,13 KM za pakovanje cigareta od 20 komada - proporcionalna akcija po stopi od 42% na osnovnu uvođnu u skladu sa članom 15. stav (1) tačka b) Zakona o akcijama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 46/09, 49/14, 60/14 i 91/17) i

- specifična akcija u iznosu od 12,50 KM za 1 000 komada, odnosno 1,25 KM za pakovanje od 20 komada

2. akcija na duvan za pušenje u iznosu od 131,20 KM po kilogramu.

Naplaćeni prihodi. Oporavak ekonomskih aktivnosti u zemlji, pozitivna dešavanja u vanjskotrgovinskoj razmjeni, a posebno visoke stope rasta uvoza, u značajnoj mjeri su uticala na naplatu prihoda od indirektnih poreza. Ovde ne treba zanemariti ni smanjenje istih tokom prethodne godine, kao ni uticaj porasta uvoznih cijena. Sa druge strane, oporavak sektora turizma tokom zimskih mjeseci, u značajnoj mjeri je uticao na rast potrošnje, što je, takođe, dalo doprinos u rastu navedenih prihoda.

U prva dva mjeseca 2022. godine, UIO Bosne i Hercegovine ukupno je naplatila oko 1,4 milijarde KM bruto prihoda od indirektnih poreza, što je za 21,1% više nego u istom mjesecu prethodne godine. Na ovako visoku stopu rasta uticala su dva činioca: bazni efekat iz prošle godine (početak prethodne godine karakteriše smanjenje naplate prihoda usljed pandemije) i trend porasta uvoznih cijena, koji je prisutan od polovine prethodne godine. Istovremeno su isplate povrata sa Jedinstvenog računa UIO (dalje u tekstu JR UIO) bile veće za čak 33% g/g, što je umanjilo neto efekat naplate. Neto prihodi, u istom periodu, su iznosili oko 1,1 milijardu KM i veći su za 18,4% g/g.

Sve kategorije prihoda iz nadležnosti UIO Bosne i Hercegovine su dale pozitivan doprinos stopi rasta neto prihoda od indirektnih poreza i to: porez na dodatu vrijednost od 11,4 p.p. (u daljem tekstu PDV), prihodi od akciza 1,3 p.p., prihodi od carina 1,5 p.p. i prihodi od putarina 0,7 p.p.

Tabela 4: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza (rast g/g u % ako nije drugačije naznačeno)

	struktura 2022	Jan-feb 2021	Jan-feb 2022	dec 2021	Jan 2022	feb 2022
Bruto prihodi - prikupljeno	100,0	-4,5	21,1	23,9	27,6	15,3
Povrati	18,6	4,6	32,9	33,6	52,2	13,0
Neto prihodi - prikupljeno	81,4	-6,5	18,4	21,6	21,3	15,8
PDV	52,0	-3,6	17,8	17,7	11,9	23,0
Carine	3,7	-14,0	33,8	36,5	33,3	23,2
Akcize	17,4	-7,9	6,0	39,1	28,2	-12,7
Putarine	7,7	-3,6	7,4	6,6	16,5	-1,3
Ostali prihodi	0,3	1,8	0,3	-8,9	1,7	13,3
Neusklađeni prihodi	0,3	-20,0	-	-	-	-
Raspoloživo za raspodjelu	109,09	-5,0	20,6	23,4	26,1	15,6
Minimalne rezerve	19,1	5,0	34,1	33,1	50,8	17,1
Budžeti	80,9	-7,2	17,2	21,0	19,5	15,3
Servisiranje vanjskog duga	9,7	17,3	-2,6	-3,8	-20,0	3,7
Federacija Bosne i Hercegovine	6,3	19,7	-2,5	-1,6	-19,2	2,8
Republika Srpska	3,1	9,3	-2,2	-7,9	-21,4	7,7
Brečko Distrikt	0,1	326,6	-26,0	-	-5,3	-26,4
Raspodjeljeno nakon servisiranja vanjskog duga	71,2	-9,5	19,7	24,9	22,1	17,3
Institucija Bosne i Hercegovine	9,9	1,5	0,4	0,0	0,4	0,4
Federacija Bosne i Hercegovine	37,8	-14,1	22,0	24,4	24,0	20,0
Republika Srpska	21,1	-3,2	24,8	40,3	29,9	20,2
Brečko Distrikt	2,4	-11,4	22,0	23,2	23,2	21,0

Izvor: UIO Bosne i Hercegovine

PDV. Bruto prihodi od PDV-a u februaru 2022. godine su ostvarili značajan rast, što se odrazilo na kumulativ perioda. U prva dva mjeseca navedeni prihodi su iznosili oko 1 milijardu KM, što je za 22,4% g/g. Tokom posmatranog perioda zabilježen je snažan rast povrata PDV-a, kao posljedica rasta izvoza i uvoza, što se odrazilo na neto prihode od PDV-a. Neto prihodi po osnovu PDV-a, tokom ovog perioda, su iznosili oko 714 miliona KM, što je za 17,8% više nego u istom periodu 2021. godine. Prihodi od PDV-a po osnovu uvoza roba uvećani su za oko 37,7% g/g, dok su prihodi naplaćeni iz prometa domaćih roba i usluga rasli svega 6,5% g/g.

Akcize. U prva dva mjeseca 2022. godine neto prihodi od akciza su iznosili oko 219 miliona KM, čime je registrovana stopa rasta istih iznosila svega 6,0% g/g. Prihodi od uvoznih proizvoda su rasli stopom od 11,0% i to zahvaljujući rastu prihoda od akciza na uvoznju naftu i naftne preradevine, kao i uvozni duvan i duvanske preradevine. Sa druge strane, akcize na domaće proizvode su smanjene za oko 73,7% g/g. Razlog za njihovo smanjenje jeste smanjenje prihoda od akciza na domaći duvan i duvanske preradevine i domaće pivo. Prihodi od akciza na domaći

duvan i duvanska prerađevine, tokom prva dva mjeseca 2021. godine su iznosili oko 8 miliona KM, a tokom istog perioda 2022. godine svega 169 hiljada KM (smanjenje od 98%). Posmatrano po grupama prihoda, uočava se da su ukupni prihodi od akciza na naftu i derivate nafte veći su za oko 9,4% g/g, duvan i duvanske prerađevine za 4,6% g/g, dok su prihodi od ostalih akciza manji za 0,4% g/g.

Putarine. Ukupno naplaćeni prihodi od putarina tokom prva dva mjeseca 2022. godine iznosili su oko 94 miliona KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine isti su veći za 7,4% g/g.

Carine. Neto prihodi od carinskih dažbina tokom posmatranog perioda 2022. godine su iznosili oko 53 miliona KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine isti su veći za oko 35,8%. Visoka stopa rasta u prihoda od carina dijelom je posljedica niske osnovice iz prethodne godine, ali se može povezati sa rastom cijena energenata, sirovina, hrane i drugih roba na stranim tržištima. S obzirom da su prihodi od carina usko povezani sa uvozom, rast uvoza je donio i rast prihoda od carina.

Raspoređeni prihodi. Za prva dva mjeseca 2022. godine, ukupni prihodi raspoloživi za raspodjelu su iznosili oko 1,4 milijardu KM. Nakon izdvajanja sredstava za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva u Bosni i Hercegovini u iznosu od oko 64 miliona KM, minimalne rezerve u iznosu od oko 304 miliona KM i sredstava za finansiranje Institucija Bosne i Hercegovine u iznosu od 121 milion KM, UIO Bosne i Hercegovine, je izvršila raspored preostalih sredstava u iznosu od oko 913,6 miliona KM krajnjim korisnicima prema važećim koeficijentima¹⁹. Od tog iznosa Federaciji Bosne i Hercegovine je doznačeno ukupno oko 565,3 miliona KM (za servis vanjskog duga oko 67,8 miliona KM), Republici Srpskoj oko 315,8 miliona KM (za servis vanjskog duga oko 31,1 milion KM) i Brčko Distriktu oko 32,4 miliona KM (za servis vanjskog duga 890 hiljada KM). U poređenju sa istim periodom prethodne godine raspoređena sredstva sa jedinstvenog računa UIO za servis vanjskog duga su manja za 2,6%, dok su raspoređena sredstva krajnjim korisnicima, nakon servisiranja obaveza vanjskog duga veća za 19,7%.

Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporezkih prihoda

U mjesečnoj informaciji o kretanju makroekonomskih pokazatelja za januar 2022. godine detaljno su opisane mjere koje su donijele entitetske vlade a koje se tiču detevanja na tržištu rada (povećanja plata, umanjenje zbirne stope doprinosa, utvrđivanje najniže plate i slično). Sve izmjene koje su entitetske vlade donijele i koje se primjenjuju sa početkom posmatrane godine, svakako će se odraziti i na naplatu prihoda poreskih uprava, jer se ovim mjerama mijenja poreska osnovica, poreska baza i stope (poreza na dohodak i doprinosa za zdravstveno osiguranje). Efekat u naplati je već prisutan nakon samo dva mjeseca primjene.

Entitetske poreske uprave su za prva dva mjeseca 2022. godine, ukupno prikupile oko 1,4 milijardu KM javnih prihoda, iz svojih nadležnosti. Navedeni prihodi su ostariili rast od 9,4% u poređenju sa istim periodom 2021. godine. Detalji slijede u tabeli ispod.

¹⁹ Odlukom Upravnog odbora UIO Bosne i Hercegovine, broj: 02-11-01-6-1/21, utvrdili su privremeni koeficijenti raspodjele sredstava sa IR za period januar-mart 2022. godine, i isti su se primjenjivali i u januaru 2022. godine, a iznosi Federaciji Bosne i Hercegovine 61,88%, Republici Srpskoj 34,57% i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine 3,55%.

Tabela 5: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i kazni u februaru

Naziv prihoda	Federacija Bosne i Hercegovine			Republika Srpska			Bosna i Hercegovina		
	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %
	2021	2022		2021	2022		2021	2022	
Direktni porezi	136,2	158,7	16,5	68,2	74,4	9,1	204,4	233,1	14,1
<i>Porez na dohodak</i>	70,1	81,6	16,3	33,1	31,2	-5,8	103,2	112,8	9,4
<i>Porez na dobit</i>	45,7	50,6	10,7	30,7	39,2	27,8	76,4	89,9	17,5
<i>Porezi građana</i>	20,3	26,4	30,0	4,4	4,0	-9,2	24,6	30,3	23,1
<i>Ostali porezi</i>	0,1	0,1	-19,8	0,0	0,0	-	0,1	0,1	-19,8
Takse, kazne i naknade	594,6	129,0	10,5	69,8	69,0	-1,2	186,6	198,0	6,1
Doprinosi	330,4	660,8	11,1	273,3	285,4	4,4	867,8	946,3	9,0
<i>Penzijsko/invalidsko osiguranje</i>	236,3	369,7	11,9	155,0	166,8	7,6	485,4	536,5	10,5
<i>Zdravstvo</i>	27,8	260,7	10,3	99,2	98,2	-1,1	335,6	358,9	7,0
<i>Nezaposleni</i>	0,0	30,4	9,2	4,8	5,2	8,5	32,7	35,7	9,1
<i>Dječija zaštita</i>	0,0	0,0	-	13,1	14,1	7,3	13,1	14,1	7,3
<i>Zapoljavanje invalida</i>	0,0	0,0	-	1,1	1,2	10,5	1,1	1,2	10,5
Ostali prihodi	0,0	0,0	-	0,0	0,1	-	0,0	0,1	-
UKUPNO	847,6	948,6	11,9	411,3	428,9	4,3	1.258,9	1.377,5	9,4

Izvor: entitetske poreske uprave

Socijalni doprinosi. Ukupno prikupljeni prihodi po osnovu socijalnih doprinosa, za prva dva mjeseca 2022. godine, su iznosili oko 946 miliona KM, čime su u poređenju sa istim periodom prethodne godine ostvarili rast od oko 9,0%. Sve pojedinačne kategorije prihoda od doprinosa bilježe pozitivne stope rasta, što se može vidjeti iz tabele iznad. Dominantna kategorija ovih prihoda jesu prihodi od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje (PIO). Promjena stope doprinosa za zdravstveno osiguranje u Republici Srpskoj, čije se smanjenje nije odrazilo na prihode u januaru tekuće godine, sad već umanjuje iste. Smanjenje navedenih prihoda u februaru je iznosilo oko 3,1% u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine.

Direktni porezi. Prihodi po ovom osnovu na nivou Bosne i Hercegovine, tokom prva dva mjeseca 2022. godine su ostvarili od 14,1% g/g. U posmatranom periodu po osnovu direktnih poreza ukupno je naplaćeno oko 233 miliona KM. U strukturi navedenih prihoda dominiraju prihodi od poreza na dohodak. Prihodi od poreza na dohodak bilježe stopu od oko 9,4% g/g. Kao rezultat mjera koje su u primjeni sa početkom godine u Republici Srpskoj isti su manji za oko 5,8%, dok u Federaciji Bosne i Hercegovine bilježe povećanje od oko 16,5% g/g. Porezi na dobit su osvarili rast od oko 17,5% g/g.

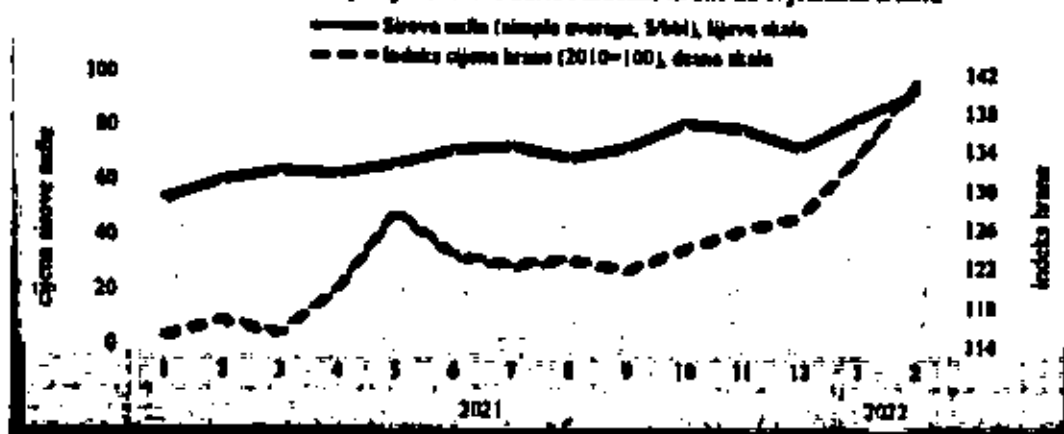
Takse, kazne i naknade. Po osnovu različitih taksi, naknada i kazni za prva dva mjeseca 2022. godine, ukupno je naplaćeno oko 198 miliona KM, što je za 6,1% više nego u istom mjesecu 2021. godine. Na rast prihoda u kategoriji taksi najviše uticaja je imalo povećanje naplate različitih administrativnih i komunalnih taksi. U kategoriji naknada najveći pozitivan doprinos rastu ove kategorije prihoda dali su rast prihoda od naknada za priređivanje igara na sreću, naknada za korišćenje šuma i šumskih sirovina i naknada za korišćenje mineralnih sirovina.

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

Cijene

Na grafikonu ispod se može vidjeti da cijena sirove nafte na svjetskom tržištu i u 2022. godini nastavlja rasti. Prema podacima Svjetske banke u februaru 2022. godine cijena sirove nafte dostigla je 93,5 \$/barelu i bila je viša u odnosu na prethodni mjesec oko 9,6 \$/barelu. U poređenju sa februarom 2021. godine, cijena sirove nafte bila je veća za 54,7% (ili 33 \$/barelu). Uporedo sa rastom cijena sirove nafte na grafikonu ispod je primjetan intenzivan rast indeksa hrane na svjetskom tržištu koji znatno prelazi vrijednost iz 2021. godine. U februaru 2022. godine indeks hrane uvećan je za 21% u poređenju sa februarom 2021. godine. Rast cijena energenata i hrane imali su veliki uticaj na kretanje inflacije u Evropskoj uniji. Prema podacima EUROSTAT-a inflacija u EU 27 u februaru 2022. godine je iznosila 6,2% g/g.

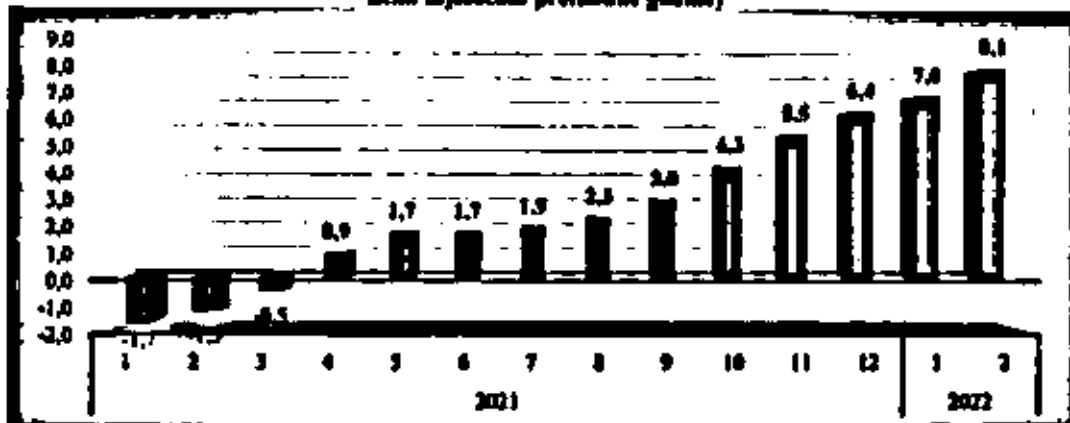
Grafikon 5: Kretanje cijena sirove nafte i indeksa hrane na svjetskom tržištu

Izvor: Svjetska banka

U Bosni i Hercegovini ukupan sivo potrošačkih cijena u periodu I-II 2022. godine uvećan je za 7,5% u odnosu na isti period prethodne godine (inflacija). Takođe u februaru 2022. godine, cijene su bile više za 3,1% u odnosu na februar 2021. godine (grafikon ispod).

Grafikon 6: Kretanje inflacije u Bosni i Hercegovini po mjesecima u 2021. i 2022. godini (poređenje sa istim mjesecom prethodne godine)

Izvor: BHAS

Posmatrano po odjeljcima prema namjeni potrošnje, najveći rast cijena u periodu I-II 2022/I-II 2021 je zabilježen u odjeljcima hrane i bezalkoholnih pića, prevoza te stanovanja, vode, el. energije, plina i drugih energenata.

U odjeljku hrane i bezalkoholnih pića cijene su značajno uvećane (12,6%) u periodu I-II 2022/I-II 2021 što je važno spomenuti jer ovaj odjeljak zauzima najveći udio ukupnog indeksa potrošačkih cijena i time je imao najveći uticaj na rast inflacije. Zbog rasta cijena sirove nafte i naftnih derivata cijene u odjeljku prevoza bile su više za 14,6% u periodu I-II 2022/I-II 2021 i na taj način su bitno determinisale nivo inflacije u Bosni i Hercegovini. Uz rast cijena plina, tečnih i čvrstih goriva u okviru odjeljka stanovanja, vode, el. energije, plina i drugih energenata cijene su uvećane za 6,5% g/g u posmatranom periodu.

Suprotno, cijene u odjeljku odjeće i obuće u periodu I-II 2022/I-II 2021 su niže za 7,3% vršeći kontinuirani višegodišnji deflatorski pritisak na ukupan nivo cijena u Bosni i Hercegovini.

Pregled indeksa potrošačkih cijena po odjeljcima dat je u tabeli ispod.

Tabela 6: Indeks potrošačkih cijena u Bosni i Hercegovini

Odjeljak	I 2022	II 2022	I-II 2022
	I 2021	II 2021	I-II 2021
00 Ukupan indeks	107,0	108,1	107,5
01 Hrana i bezalkoholna pića	111,9	113,3	112,6
02 Alkoholna pića i duvan	100,5	100,5	100,5
03 Odjeća i obuća	92,4	92,9	92,7
04 Stanovanje, voda, el. energija, plin i dr. energenti	106,1	107,0	106,5
05 Namještaj, kućni uređaji i redovno održavanje kuće	103,5	105,1	104,3
06 Zdravstvo	100,9	101,1	101,0
07 Prevoz	113,7	115,4	114,6
08 Komunikacije	100,2	100,3	100,3
09 Rekreacija i kultura	104,1	104,6	104,4
10 Obrazovanje	100,2	100,3	100,2
11 Restorani i hoteli	104,5	105,0	104,7
12 Ostala dobra i usluge	102,3	103,2	102,8

Izvor: BHAS

Monetarni sektor

Ukupna novčana masa (M2) na kraju veljače 2022. godine iznosila je 31,5 mlrd. KM što predstavlja godišnji rast od 9,8% u odnosu na veljaču 2021. godine. Taj rast vođen je rastom transakcijskog novca (M1) koji je imao stopu rasta od 16,7% g/g i iznos od 17,9 mlrd. KM. Druga sastavnica novčane mase, kvazi novac (QM) ostvarila je rast od 1,9% g/g te iznos od 13,6 mlrd. KM. U okviru M1, najveći doprinos rastu ukupnoj novčanoj masi imali su prenosivi depoziti²⁰ u domaćoj valuti sa 6,8 p.p. i gotovina izvan banaka sa 2,1 p.p. U okviru QM, najveći doprinos rastu M2 imali su prenosivi depoziti u inozemnoj valuti sa 1,4 p.p. Najveće učešće u M2 imali su prenosivi depoziti u domaćoj valuti sa 38,9% zatim ostali depoziti u inozemnoj valuti sa 22,6%, gotovina izvan banaka sa 18% udjela te prenosivi depoziti u inozemnoj valuti sa 10,8%.

²⁰ Prenosivi depoziti su raspoloživi na zahtjev bez naknada i ograničenja, mogu se direktno upotrijebiti za plaćanja trećim osobama, posebni štedni računi s kojih je dozvoljen prenos sredstava na prenosive depozite.

Tabela 7: Monetarni agregati u veljači 2022. godine i stope rasta II 2022/II 2021

Opis	Glasnik izvan banaka		Preostali doprinosi doprinosi ostali		Transakcijski (novac (M0))		Glasnik doprinosi doprinosi ostali		Preostali doprinosi doprinosi ostali		Glasnik doprinosi doprinosi ostali		Ukupni monetarni agregati (M2)	
	1	2	3=1+2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=7+8+9+10	14
Stanje u mil. KM	5.678,1	12.238,7	17.916,8	3.042,3	3.401,9	9.107,6	13.551,7	31.468,5						
Stopa rasta (%)	12,1%	19,0%	16,7%	0,4%	13,6%	-2,3%	6,0%	8,8%						

Izvor: CBBiH

Pričuveni novac (M0) u posmatranom razdoblju je iznosio 14,5 mlrd. KM uz rast od 18,4% g/g. Najveći doprinos rastu M0 imali su depoziti banaka kod monetarnih vlasti od 10,7 p.p. i iznosom od 7,1 mlrd. KM. Druga po doprinosu je gotovina izvan monetarnih vlasti sa 7,1 p.p. i ostvarenim iznosom od 7,1 mlrd. KM. Treća sastavnica kvazi novca, prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti imali su doprinos od 0,6 p.p. Depoziti banaka kod monetarnih vlasti i gotovina izvan monetarnih vlasti imali su skoro podjednake stope učešća u M0, 49% i 48,8% respektivno. Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti imali su udjel od 2,2%.

Tabela 8: Pričuveni novac u veljači 2022. godine i stope rasta II 2022/II 2021

Opis	Gotovina izvan monetarnih vlasti		Depoziti banaka kod monetarnih vlasti		Prenosivi depoziti ostalih domaćih sektora kod monetarnih vlasti		Ukupni novac (M0)	
	1	2	3	4=1+2	5	6=3+4	7=2+4+5	8
Stanje u mil. KM	7.042,7	7.183,0	317,8	14.483,5				
Stopa rasta (%)	14,1%	21,5%	11,2%	18,4%				

Izvor: CBBiH

Prosječna stopa obvezne pričuve nije se mijenjala i iznosila je 10% dok je implicitna stopa bila 23%. Osnovica za obračun obvezne pričuve iznosila je na kraju veljače 2022. godine 30,1 mlrd. KM uz rast od 9,2% g/g. Samim tim prosječne obvezne pričuve iznosile su 3 mlrd. KM. Višak iznad obvezne pričuve bio je 3,9 mlrd. KM te je ukupan prosječan saldo računa obveznih pričuve kod CBBiH iznosio 6,9 mlrd. KM. U strukturi prosječnog salda računa obveznih pričuve kod CBBiH, udio viška iznad obvezne pričuve bio je 56,6%, a prosječne obvezne pričuve imale su 43,3% udjela.

Tabela 9: Prosječne obvezne pričuve u veljači 2022. godine i stope rasta II 2022/II 2021

Opis	Osnovica za obračun obvezne pričuvene		Prosječne obvezne pričuvene		Prosječan saldo računa obveznih pričuvena kod CBBiH		Prosječne implicitne stope obvezne pričuvene	
	1	2	3	4	5=2/3	6=3/4	7=5/6	8=6/7
Stanje u mil. KM	30.144,0	3.014,4	6.940,6	10,0%	23,0%			
Stopa rasta (%)	9,2%	8,2%	10,0%					

Izvor: CBBiH

Ukupne bruto devizne pričuve iznosile su 16,3 mlrd. KM uz povećanje od 19,5% g/g. Najveće učešće u bruto deviznim pričuvama imale su investicije u vrijednosne papire sa 70,7% nakon čega slijede depoziti kod nerezidentnih banaka sa 24,6%. Ostatak od 2,75% čini strana valuta u trezoru CBBiH dok 2% pripada zlatu. Pokrivenost pričuvnog novca (M0) bruto deviznim pričuvama iznosila je 112,8%.

Tabela 10: Bruto devizne pričuve u veljači 2022. godine i stope rasta II 2022/II 2021

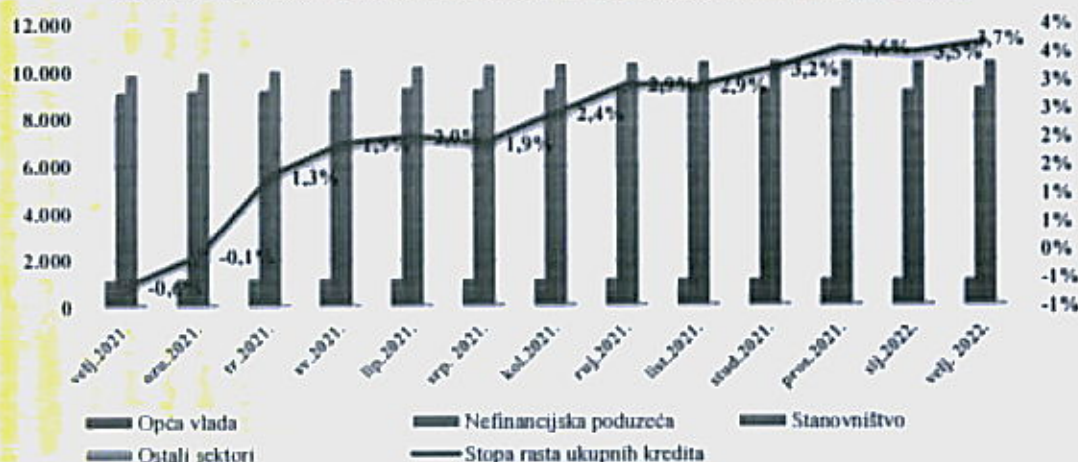
Opis	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Ukupno bruto devizne pričuve
Stanje u mil. KM	319,3	2,2	440,6	4.025,1	0,0	11.553,1	16.340,1
Stopa rasta g/g	18,4%	169,5%	207,0%	29,7%	-	13,8%	19,5%

Izvor: CBBiH

Bankarski sektor

Stanje ukupnih kredita bilo je na kraju veljače u 2022. godini 21,1 mlrd. KM uz povećanje od 3,7% g/g. Rast kredita vođen je rastom kreditnih plasmana u sektoru stanovništva koji je u posmatranom razdoblju imao godišnju stopu rasta od 5,5% sa iznosom od 10,4 mlrd. KM. Krediti nefinancijskim poduzećima²¹ imali su iznos od 9,3 mlrd. KM sa rastom od 1,9% g/g. Godišnja stopa rasta kredita u sektoru opće vlade bila je 0,8% dok su ostali sektori ostvarili stopu rasta od 11,9 % g/g. Doprinos ukupnom rastu kredita od strane ostalih sektora ipak je neznatan, 0,09 p.p. zbog malog udjela u ukupnim kreditima (0,8%). Najveći doprinos rastu ukupnih kredita imali su krediti plasirani sektoru stanovništva sa 2,7 p.p zatim krediti iz sektora nefinancijskih poduzeća sa 0,9 p.p. dok su krediti opće vlade imali samo 0,05 p.p. doprinosa. Krediti iz sektora stanovništva i nefinancijskih poduzeća zajedno su činili oko 93,8% udjela u ukupnim kreditima (49,6% i 44,2% respektivno). Udio sektora opće vlade iznosio je 5,5%.

Grafikon 7: Sektorska struktura kredita (u mil KM) i stopa rasta ukupnih kredita

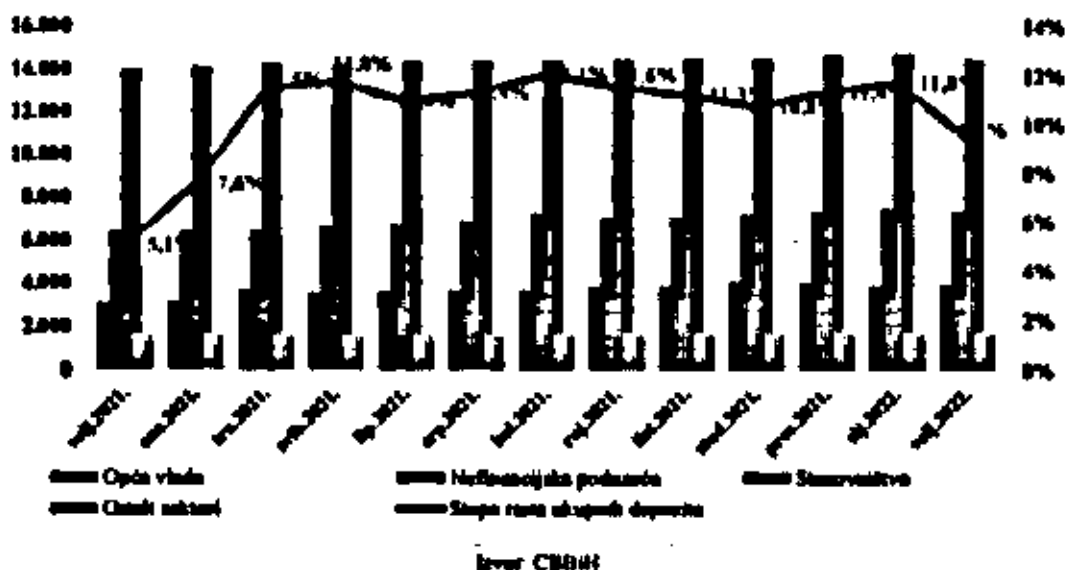
Izvor: CBBiH

Ukupni depoziti na kraju veljače 2022. godine imali su iznos od 27,6 mlrd. KM što predstavlja rast od 9,5% g/g. Rast ukupnih depozita vođen je prije svega rastom depozita nefinancijskih poduzeća i opće vlade koji su imali godišnje stope rasta od 14,5% i 26,8% respektivno. Depoziti stanovništva, koji drže najveći udjel u ukupnim depozitima (52,6%) ostvarili su godišnju stopu rasta od 3,7%. Depoziti nefinancijskih poduzeća imali su učešće od 26,7% dok su depoziti opće vlade ostvarili udjel od 14,3%. Ostatak od 6,4% udjela pripalo je ostalim sektorima. Najveći doprinos rastu ukupnih depozita imali su depoziti iz sektora nefinancijskih poduzeća sa 3,7 p.p.

²¹ Sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna i nefinancijska privatna poduzeća. Sektor opće vlade čine sve razine vlade u Bosni i Hercegovini (prema sektorskoj strukturi koju je uradila CBBiH)

te depoziti opće vlade sa 3,3 p.p. Depoziti stanovništva ostvarili su doprinosa od 2 p.p. a ostali sektor 0,5 p.p.

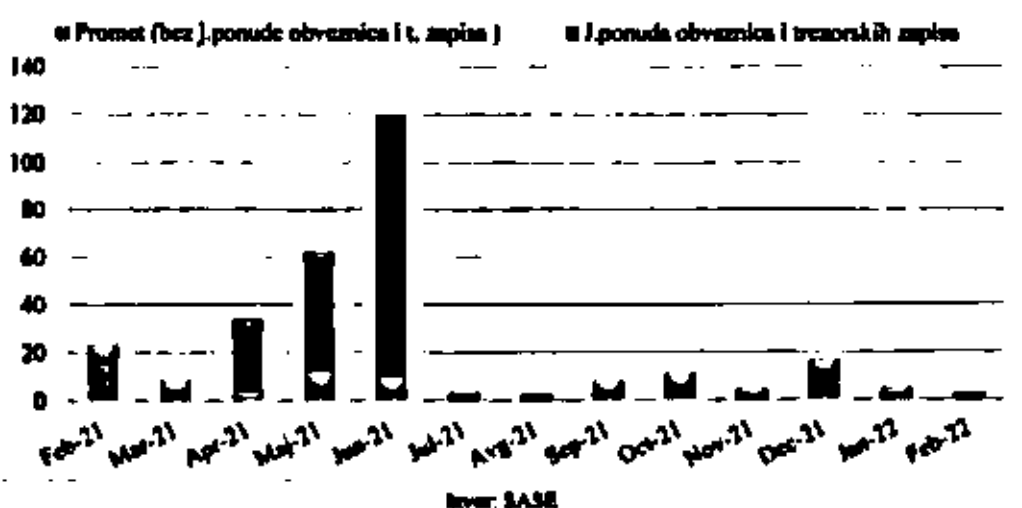
Grafičar 8: Sektorska struktura depozita (u mil KM) i stopa rasta ukupnih depozita

Berza u Bosni i Hercegovini

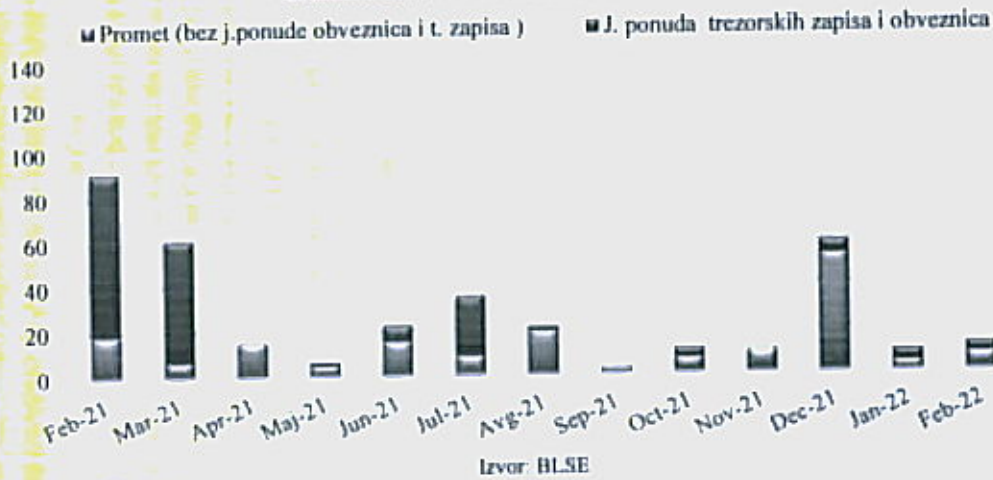
Promet na Sarajevskoj berzi (u daljem tekstu SASE) u mjesecu februaru 2022. godine je uz negativnu stopu rasta od 89,3% g/g dostigao 2,5 mil. KM i time ostvario 16,8% učešće u ukupnom prometu u Bosni i Hercegovini. U februaru 2022. godine na SASE nisu bile organizovane javne ponude obveznica i trezorskih zapisa za potrebe emitenta.

Grafičar 9: Promet na SASE u milionima KM

Promet na Banjalučkoj berzi (u daljem tekstu BLSE) u mjesecu februaru 2022. godine je uz negativnu stopu rasta od 86,5% dostigao 12,4 mil. KM i time ostvario 83,2% učešće u ukupnom prometu u Bosni i Hercegovini. U mjesecu februaru za potrebe emitenta je putem javne ponude obveznica prikupljeno 4,2 mil. KM.

Grafikon 10: Promet na BLSE u milionima KM

Izvor: BLSE

Ukupan promet na SASE i BLSE u mjesecu februaru 2022. godine je uz negativnu stopu rasta od 87% g/g dostigao svega 14,9 mil. KM. U ovom mjesecu je putem javne ponude obveznica prikupljeno 4,2 mil. KM.

Tabela 11: Ukupan promet (u KM) na SASE i BLSE

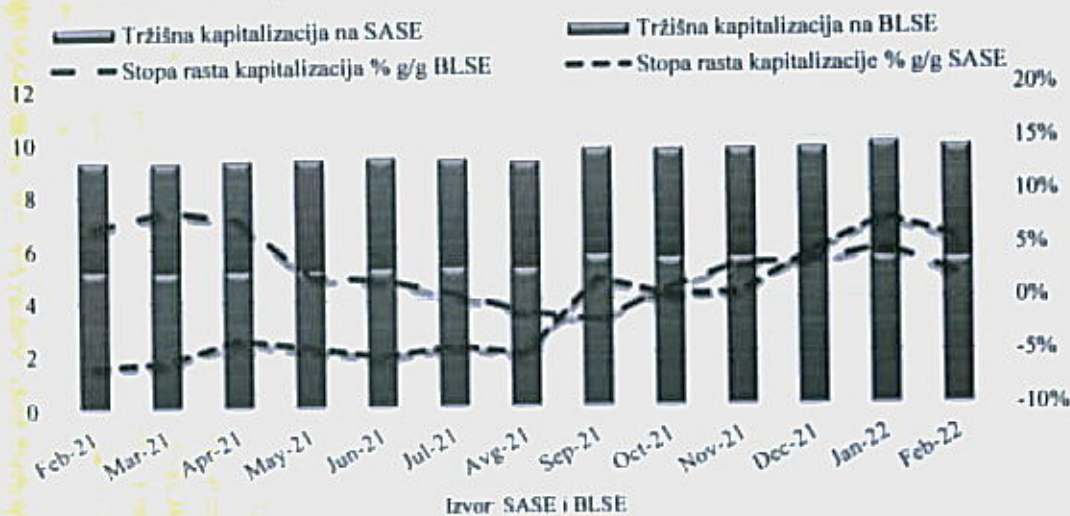
Godina	SASE	BLSE	UKUPNO
Feb-20	33.764.645,2	93.002.961,4	126.767.606,6
Feb-21	23.347.996,5	91.358.795,5	114.706.791,9
Feb-22	2.501.245,7	12.368.016,7	14.869.262,3

Izvor: SASE i BLSE

Kapitalizacija na SASE na kraju mjeseca februara 2022. godine je dostigla 5,5 mlrd. KM uz stopu rasta od 5,6% g/g. U istom periodu 2022. godine kapitalizacija na BLSE je dostigla 4,2 mlrd. KM uz stopu rasta od 2,2% g/g.

Ukupna kapitalizacija (SASE+BLSE) na kraju mjeseca februara 2022. god. je uz stopu rasta od 4,1% g/g dostigla 9,7 mlrd. KM. Odnos učešća u ukupnoj kapitalizaciji je SASE 56,5% prema BLSE 43,5%.

Grafikon 11: Kapitalizacija na SASE i BLSE u milijardama KM i stopa rasta u %

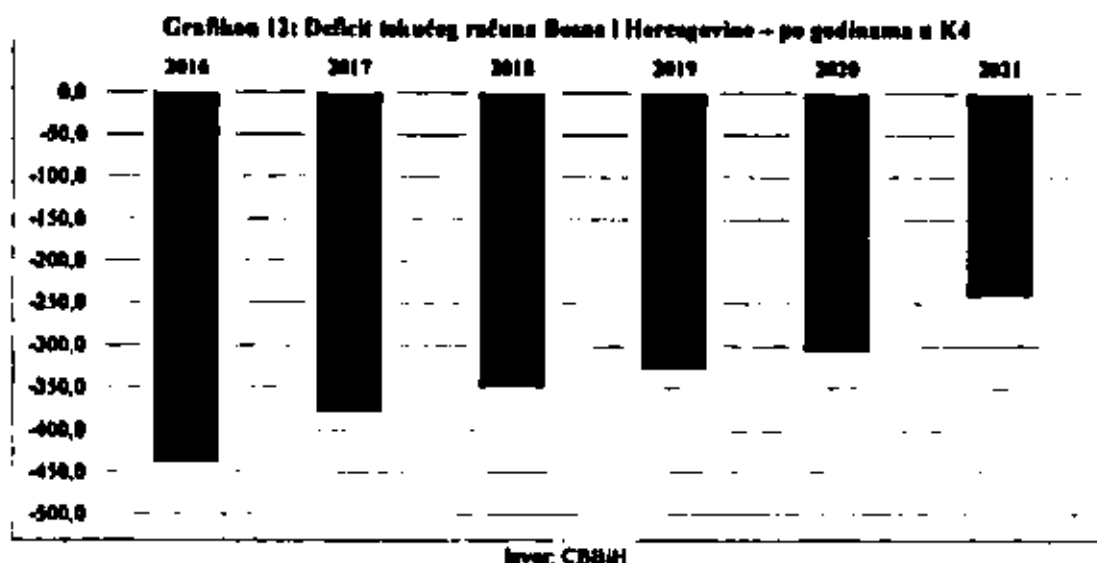

Izvor: SASE i BLSE

4. Vanjski sektor

Platni bilans Bosne i Hercegovine

Deficit tekućeg računa, prema zvaničnim podacima CBBiH za K4 2021. godine, niži je za 21% u odnosu na isti period prošle godine.²² Nominalno iskazano deficit tekućeg računa u K4 2021. godine je iznosio 242 miliona KM dok je u K4 2020. godine deficit iznosio 306 miliona KM. Prema zvaničnim podacima iz platnog bilansa Bosne i Hercegovine deficit vanjskotrgovinske razmjene, u posmatranom periodu, je viši za 5,6% (g/g). Do ovog rasta je primarno došlo zahvaljujući porastu uvoza za 35,6% (roba i usluga) te rastu izvoza za 47%.

Do smanjenja deficita tekućeg računa je došlo prevashodno zahvaljujući rastu tekućih neto priliva novca iz inostranstva koji su u K4 2021. godine zabilježili porast od 13,9% (u odnosu na isti kvartal prethodne godine). Nominalni rast ovih priliva iz inostranstva iznosio je 128 miliona KM.

Rastu tekućih neto priliva najviše je doprinjelo povećanje tekućih priliva iz inostranstva od 11,9%, uz istovremeni porast odliva novca u inostranstvo za 7,2%.

Kod tekućih priliva novca iz inostranstva došlo je do povećanja priliva novca kod domaćinstava koji su u K4 2021. godine iznosili 1,361 milijardi KM (rast od 16,8% g/g). Ovom porastu priliva kod domaćinstava najviše su doprinjele doznake građana iz inostranstva (kao najveća komponenta priliva novca iz inostranstva) koje su iznosile 803 miliona KM (porast od 24,9% g/g). Doznake građana iz inostranstva su, u posmatranom kvartalu, nominalno su veće za 160 miliona KM (g/g). Kompenzacije zaposlenim rezidentima Bosne i Hercegovine u inostranstvu, u K4 2021. godine su ostvarile rast od 32% (g/g). Nasuprot navedenim kategorijama, do smanjenja od 4,1% došlo je kod doznaka socijalnih beneficija iz inostranstva kao i kod ostalih tekućih transfera koji su manji za 5%.

Neto odlivi prema inostranstvu su, u K4 2021. godine, bili pod uticajem većih odliva iz nefinansijskih preduzeća (utrostručen rast) koji su porasli pod direktnim uticajem većih odliva po osnovu dohotka na vlasnički kapital i udjele u investicionim fondovima (trostruki rast odliva dividendi od direktnih i portfolio investicija). Kod odliva iz finansijskog sektora je došlo do smanjenja odliva za skoro 350 miliona KM (gotovo u potpunosti po osnovu reinvestirane dobiti

²² Izvor podataka: CBBiH, Statistika platnog bilansa, mart 2022.

od direktnih investicija). Sektor opšte vlade bilježi nešto manje odlive (u K4 2021. godine su iznosili 87 miliona KM dok su prethodne godine u K4 iznosili 97 miliona KM). Pored navedenih sektora odlivi prema inostranstvu su u sektoru domaćinstava povećani za 12,5%, odnosno sa 57 miliona KM (K4 2020. godine) na 64 miliona KM (K4 2021. godine).

Finansiranje deficita tekućeg računa u K4 2021. godine²³ se realizovalo kroz povlačenje ulaganja u aktivu Bosne i Hercegovine u inostranstvu od 416 miliona KM (dvije trećine otpada na finansijski sektor po osnovu povlačenja valuta i depozita oročenih na kratki rok a preostala trećina otpada na nefinansijska preduzeća također po osnovu povlačenja valuta i depozita oročenih na kratki rok), promjenu stanja inostranih obaveza za 517 miliona KM (u koje ulaze sredstva trgovinskih kredita 220 miliona KM, vanjsko zaduživanje - u koji ulazi otplata duga od 512 miliona KM umanjenih za strana ulaganja u vlasnički kapital od 203 miliona KM te za ostale obaveze prema nerezidentima u iznosu od 12 miliona KM), sredstvima rezervne aktive od 972 miliona KM²⁴, sredstvima sa kapitalnog računa 79 miliona KM uz neto greške i propuste u iznosu od 215 miliona KM.

Vanjskotrgovinska robna razmjena

Usljed poboljšanja epidemioloških prilika i jačanja privredne aktivnosti u vanjskom okruženju u 2021. godini u Bosni i Hercegovini je zabilježen snažan oporavak vanjskotrgovinske robne razmjene. Tako je Bosna i Hercegovina prema podacima BHAS-a za 2021. godinu zabilježila rast svih vanjskotrgovinskih pokazatelja. Vrijednosno posmatrano, ukupna vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini u 2021. godini iznosila je skoro 36 milijardi KM, što predstavlja povećanje od 8,5 milijardi KM odnosno 30,9% u odnosu na prethodnu godinu. Izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u 2021. godini iznosio je 14,3 milijarde KM što je predstavljalo povećanje od skoro 3,8 milijardi KM odnosno skoro 36%. Uvoz roba je iznosio 21,6 milijardi i uvećan je za skoro 28% u odnosu na prethodnu godinu.²⁵ Na osnovu ovih pokazatelja može se konstatovati da se vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini prilično dobro oporavila nakon pandemije što je i nagovještavano u okviru ranijih izvještaja. Naime, Bosna i Hercegovina je bar u okviru vanjskotrgovinske robne razmjene uspjela u potpunosti nadoknaditi gubitke iz prethodne godine, pa čak i nadmašiti rezultate vanjskotrgovinske robne razmjene iz 2018 i 2019. godine koje su bile relativno uspješne. Međutim, prilikom interpretacije ovih pokazatelja vrijedi istaći isto tako da prikazane stope rasta predstavljaju nominalna povećanja i da su pod utjecajem kako baznog tako i cjenovnog efekta. Naime, prema raspoloživim podacima BHAS-a za 2021. godinu u Bosni i Hercegovini je zabilježen rast izvoznih i uvoznih cijena od oko 15% u odnosu na isti period prethodne godine, tako da su realna povećanja znatno niža u odnosu na nominalna.²⁶

S druge strane, trenutno raspoloživi podaci o vanjskotrgovinskoj robnoj razmjeni za period januar-februar 2022. godine ukazuju na to da je trend rasta iz prethodne godine nastavljen. Tako je Bosna i Hercegovina prema podacima BHAS-a za period januar-februar 2022. godine ostvarila izvoz roba u vrijednosti od skoro 2,7 milijardi KM što predstavlja povećanje od 784 miliona KM odnosno 41% u odnosu na isti period prethodne godine.²⁷ Međutim, prilikom

²³ Finansiranje deficita tekućeg računa se izračunava na sljedeći način: promjena stanja ulaganja Bosne i Hercegovine u inostranstvu + promjena stanja inostranih obaveza Bosne i Hercegovine + sredstva kapitalnog računa + neto greške i propusti - sredstva rezervne aktive

²⁴ Za razliku od monetarnog sektora gdje se analizira stanje deviznih rezervi na kraju perioda ovdje se prate tokovi novca.

²⁵ Vanjskotrgovinski pokazatelji u ovom dijelu predstavljaju isključivo **trgovinu robama**, dok je u uvodnom dijelu prikazana ukupna vanjskotrgovinska razmjena (**robe + usluge**).

²⁶ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza BiH, četvrto tromjesečje 2021“, 22.02.2022. godine.

²⁷ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini za februar 2021. godine-prethodni podaci“, 26.03.2022. godine.

interpretacije ovih prilično visokih stopa rasta potrebno ima ti na umu cjenovni efekat koji je najvjerojatnije doveo do ovako visokih povećanja. Iako podaci o kretanjima izvoznih cijena za januar 2022. godine nisu bili dostupni, podaci MMF ukazuju da je ukupni indeks svjetskih cijena uvećan za preko 40%, pri čemu su najveća povećanja zabilježena u okviru kategorija energenti, hrana i industrijski inputi.

Ako se izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u periodu januar-februar 2022. godine posmatra po proizvodima, vidljivo je da su najznačajnija povećanja ostvarena u okviru izvoza baznih metala i električne energije u okviru kojih je vrijednost izvoza udvostručena, tako da je doprinos rastu robnog izvoza u okviru ovih kategorija iznosio (10,5 p.p) odnosno (8,5 p.p.) respektivno. Pored toga povećanja izvoza su zabilježena u okviru izvoza gotovih metalnih proizvoda 25,8% (2,9 p.p), električne opreme 30,5% (2,3 p.p), hemijskih proizvoda 31,1% (1,8 p.p), namještaja 21,6% (1,8 p.p). S druge strane, ako se izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u periodu januar-februar 2022. godine posmatra po glavnim trgovinskim partnerima vidljivo je da najveće robe izvezene na tržište zemalja EU u vrijednosti od 2 milijarde KM što predstavlja povećanje od 42% u odnosu na isti period prethodne godine. Izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u zemlje CEFTA-a u periodu januar-februar 2022. godine iznosio je 509 miliona KM što predstavlja povećanje od 76,3%. Ako se robni izvoz iz Bosne i Hercegovine tokom navedenog perioda posmatra po zemljama vidljivo je da su najznačajnija povećanja zabilježena prilikom izvoza u Srbiju koji je skoro udvostručen (9,4 p.p), Italiju 74,8% (7 p.p), Njemačku 44,4% (6,8 p.p), Hrvatsku 44,7% (6,4 p.p), Austriju 32,4% (2,9 p.p) i Sloveniju 14,9% (1,4 p.p). Pregled kretanja vanjskotrgovinske robne razmjene u Bosni i Hercegovini za period januar-februar 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 13: Vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini u periodu januar-februar 2022.

S druge strane, pored povećanja robnog izvoza tokom prvih dva mjeseca 2022. godine u Bosni i Hercegovini došlo je i do povećanja robnog uvoza. Tako je uvoz roba u Bosnu i Hercegovinu u periodu januar-februar 2022. godine prema podacima BHAS-a iznosio 3,8 milijarde što predstavlja nominalni rast od 44% odnosno (oko 1,2 milijarde KM) u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po proizvodima, najznačajnija povećanja uvoza roba su registrirana u okviru uvoza baznih metala i rafinirane nafte i derivata u okviru kojih je uvoz udvostručen a doprinos rastu uvoza iznosio (12,5 p.p odnosno 6,2 p.p), zatim prehrambenih proizvoda 27,3% (2,8 p.p) i hemijskih proizvoda oko 31,7% (2,6 p.p), mašina i uređaja 31,4% (2,0 p.p), električne opreme 25,3% (1,3 p.p), odjeće 23% (0,7 p.p) i dr.

Ako se uvoz roba u Bosnu i Hercegovinu u periodu januar-februar 2022. godini posmatra po glavnim trgovinskim partnerima vidljivo je da najviše robe uvezeno sa tržišta zemalja EU u vrijednosti od preko 2,1 milijardu KM što predstavlja povećanje od 30,1% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Uvoz roba iz zemalja CEFTA-e iznosio je preko 440 miliona KM što predstavlja povećanje od 40,6%. Ako se robni uvoz u Bosnu i Hercegovinu posmatra po zemljama vidljivo je da su najznačajnija povećanja istog zabilježena prilikom uvoza iz Italije 31,1% (3,7 p.p), Njemačke 19,2% (2,5 p.p), Srbije 38,7% (4,1 p.p), Hrvatske za 46,3% (3,9 p.p) Turske 60,8% (3,3 p.p), Kine 51,2% (4,1 p.p), Austrije 29,1% (0,9 p.p) i Slovenije 15,5% (0,8 p.p).

Vanjskotrgovinski robni deficit u prva dva mjeseca 2022. godine iznosio je 1,1 milijardu KM i uvećan je za oko 370 miliona KM odnosno 52% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po proizvodima najznačajnije kategorije koje su dovele do povećanja vanjskorgovinskog deficita u periodu januar-februar 2022. godine su naftni derivati, farmaceutski preparati, te motorna vozila. S druge strane, Bosna i Hercegovina je nastavila da bilježi suficit u okviru kategorija kao što su električna energija, namještaj, određeni metalni proizvodi, obuća i dr.

Tokom posmatranog perioda ukupna pokrivenost uvoza izvozom u Bosni i Hercegovini iznosila je 71,3%. Posmatrano po glavnim trgovinskim partnerima, kao što je to pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU iznosila je 96,2%, dok je pokrivenost za zemljama CEFTA-e bila isto tako prilično visoka i iznosila je 115,7%. Detaljniji prikaz vanjskotrgovinske robne razmjene u Bosni i Hercegovini za period januar-februar 2022. godine po HS klasifikaciji prikazan je u tabeli ispod.

5. Strane direktne investicije

U vrijeme pisanja informacije nisu bili dostupni podaci o stranim direktnim ulaganjima za mjesec januar i februar 2022. godine.

Ukupna SDU u 2021. god. su dostigla 869,9 mil. KM (neto finansijska pasiva). Ovaj iznos je u odnosu na isti period prošle godine veći za 22,1%. Neto finansijska aktiva je dostigla 73,9 mil. KM i manja je za 44,1% g/g. U ovom vremenskom periodu reinvestirane zarade dostigle 401,3 mil. KM što predstavlja smjtanjenje od 31,6% g/g. Sa ovim iznosom reinvestirane zarade su ostvarile učešće od 46,1% u ukupnim SDU što u poređenju sa prošlom godinom manje za 36,2 procentna poena (u 2021. godini su imale učešće 82,3%).

Tabela 13: Strana direktna ulaganja po kvartalima

U milionima KM	K1	K2	K3	K4	K1-K4
2018	321,4	189,8	306,2	175,1	992,4
2019	269,0	429,4	65,2	-4,1	759,6
2020	249,7	220,9	174,7	67,4	712,7
2021	353,4	423,7	303,1	-210,4	869,9

Izvor: CBBiH

Kreditna agencija Standard & Poor's potvrdila je 04.02.2022. godine Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“. Druga kreditna agencija Moody's Investors Service je u avgustu 2020. godine potvrdila Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B3 sa stabilnim izgledima“.

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08), članka 54. stavka (1) točke b) i članka 56. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na _____, sjednici, održanoj _____ godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je dokument *Informacija o kretanju makroekonomskih pokazatelja za Bosnu i Hercegovinu januar/lijepanj-februar/veljača 2022. godine*. broj: _____ od _____, godine.

Broj: _____, _____, godina.
Sarajevo

M. P.

Predsjedatelj
Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Dr. Zoran Tegeltija

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08), člana 54. stava (1) tačke b) i člana 56. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na _____, sjednici, održanoj _____ godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

I. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je dokument *Informacija o kretanju makroekonomskih pokazatelja za Bosnu i Hercegovinu januar/1. kvartal-februar/tri kvarta 2022. godine*, broj: _____ od _____, godine.

Broj: _____, _____, godina.
Sarajevo

M. P.

Predsjedavajući
Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Dr. Zoran Tegeltija

На основу члана 17. Закона о Савету министара Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 30/03, 42/03, 11/06, 94/07 и 24/08), члана 54. става (1) тачке б) и члана 56. Пословника о раду Савета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник Б.Х.“, број 22/03) Савет министара Босне и Херцеговине на _____ сједници, одржаној _____ године, донио је
(број сједнице) (датум сједнице)

ЗАКЉУЧАК

I. Савет министара Босне и Херцеговине усвојио је документ *Информација о кретању макроекономских показатеља за Босну и Херцеговину Јануар/сјеча- фебруар/март 2022. године.*

број: _____, од _____, године.

Број: _____, _____, године.

Сарајево

М. П. Председавајући
Савета министара Босне и Херцеговине
Др Зоран Тегелтија

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice, and that these documents should be stored in a secure and accessible location. The text also mentions the need to regularly review and reconcile accounts to ensure that all entries are correct and up-to-date.

In the second part, the author provides a detailed explanation of the accounting cycle, which consists of eight steps: 1. Analyze the business transactions, 2. Journalize the transactions, 3. Post the journal entries to the ledger, 4. Prepare a trial balance, 5. Adjust the accounts, 6. Prepare financial statements, 7. Close the books, and 8. Prepare a post-closing trial balance. Each step is described in detail, with examples and explanations of the underlying principles.

The third part of the document focuses on the classification of assets and liabilities. It discusses the different types of assets, such as current assets, non-current assets, and intangible assets, and provides examples for each. Similarly, it covers the classification of liabilities into current liabilities and long-term liabilities, with specific examples for each category.

Finally, the document concludes with a summary of the key points discussed and a reminder of the importance of accuracy and transparency in financial reporting. It encourages the reader to apply the principles and procedures outlined in the document to their own accounting practice.